

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Klinika Dětského a Dorostového Lékařství VFN

Studijní program: Specializace ve zdravotnictví

Akademický rok 2015/16

Studijní obor: Nutriční terapeut

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta

Název práce: Laktózová intolerance a její dietní řešení

Jméno autora: Kateřina Bártová

Jméno oponenta: odb. as. MUDr. Nabil El – Lababidi

Rozsah absolventské práce (počet stran, přílohy) :

Předložená práce má 89 stran. Celkem 74 stran je věnováno zpracování vlastního tématu a zbývajících 15 pak zahrnuje seznam použité literatury, tabulek grafů, obrazů a příloh. V práci je celkem 47 tabulek, 1 obrázek, 22 grafů a 1 příloha.

Názor oponenta na aktuálnost tématu:

Volbu tématu považuji s ohledem na četnost výskytu laktózové intolerance za velmi zdařilou a samotné téma za velmi aktuální a to zejména pro čím dál tím častěji laicky vedenou diskusi na téma „škodlivosti“ mléka. S ohledem na incidenci laktózové intolerance a problematice skrytých zdrojů laktózy ve stravě a nutnosti docílení povšechně vyvážené stravy po omezení, resp. vysazení mléka a mléčných produktů z jídelníčku se jedná o problém se kterým se budou nutriční terapeuti často setkávat.

Hodnocení struktury (členění) bakalářské práce:

Prezentována práce je rozdělena do dvou základních částí a to teoretické a praktické. Vlastní teoretické části předchází krátký úvod do problematiky a stručné vytyčení cílů, které si autorka uložila. Samotná teoretická část je rozdělena na 3 základní kapitoly. V první kapitole se autorka postupně věnuje podrobnému popisu laktózové intolerance vč. uvedení rozdílů mezi laktózovou intolerancí a alergií na bílkovinu kravského mléka, dále klasifikace laktózové intolerance vč. možných klinických manifestací a diagnostické a terapeutické možnosti. Druhá kapitola je věnována dietním opatřením při laktózové intoleranci vč. faktorů zvyšujících, resp. snižujících toleranci tohoto cukru, dále se zabírá výskytem laktózy v jednotlivých potravinách vč. skrytých zdrojů laktózy a nabízí sadu tipů a triků při této diagnóze. Třetí kapitola se zabývá výživovými doporučeními v rámci laktózové intolerance, zejména co se týče možností substituce vápníku a jiných minerálů, vitaminů a mikronutrientů. Na úvod praktické části autorka rekapituluje cíle, které si uložila a vyslovuje čtyři hypotézy, které by ráda touto prací potvrdila či nikoliv. Následně autorka předkládá metodiku sběru dat

a charakteristiku souboru, který čítá ve své definitivní podobě 102 probandů. Následně jsou prezentovány výsledky dotazníkového šetření. Na závěr praktické části vyhodnocuje autorka správnost předpokládaných hypotéz a plynule navazuje diskuzi nad získanými výsledky a závěrů k jednotlivým vysloveným hypotézám. Samotná práce je ukončena stručným shrnutím a praktickým výstupem, resp. doporučením do praxe.

Hodnocení odborné úrovně práce (podle částí, kapitol):

Jak již bylo uvedeno výše, je práce rozdělena do dvou základních částí a to části teoretické a praktické. Teoretická část je postupně věnována podrobnému popisu laktózy, laktózové intolerance vč. její klasifikace a klinických manifestací, porovnání zejména s alergií na bílkovinu kravského mléka a diagnostických a terapeutických možností. Dále se zabývá dietními opatřeními včetně seznamů potravin a skrytých zdrojů laktózy a zabývá se i finanční stránkou dodržování takové diety. Autorka také zmiňuje výživová doporučení v rámci laktózové intolerance. Jednotlivé kapitoly jsou logicky seřazené a jsou zpracovány poměrně obsáhle a jsou obohaceny o řadu tabulek, grafů a o 1 obrázek.

Samotná praktická část je dobře koncipována a zpracována. Vytýčení cílů práce je jednoznačné stejně jako vyslovené hypotézy, které jsou stručné a jasné. Soubor je celkem rozsáhlý ale výhradou by mohl být nerovnoměrná reprezentace, co se týče věkového rozložení s převahou zejména mladých lidí. Zcela jistě by přineslo zajímavé a reprezentativnější výsledky pokud by respondenti byli rovnoměrněji rozprostřeni podél celého věkového spektra. Dále by bylo jistě zajímavý rozbor odpovědí na vybrané otázky s ohledem na věk dotazovaných, aby byla možnost porovnat úroveň vědomostí napříč veškerých věkových skupin.

Výhradou po odborné stránce je velmi zjednodušené pojetí alergie na bílkovinu kravského mléka, které se ve své jednoduchosti dopouští některých nepřesností a hlavně, že při porovnávání s laktózovou intolerancí nezmiňuje autorka jeden z nejpodstatnějších rozdílů a to, že alergie na bílkovinu kravského mléka se klasicky projevuje v ranně kojeneckém věku a diagnóza by měla být stanovena před dovršením jednoho roku věku. Další výhradou je, když autorka zmiňuje v rámci terapie této alergie, že se z jídelníčku kompletně eliminuje kravské mléko a výrobky z něj, což je nepřesné jelikož veškeré mléčné formule mají za substrát bílkovinu kravského mléka ale při alergii na tuto bílkovinu se podávají vysoce štěpené hydrolyzáty této bílkoviny nebo aminokyselinové preparáty.

Hodnocení formální stránky práce (technika citací, správnost bibliografických odkazů, pravopis, stylistika, gramatická správnost, kvalita obrázků atd.):

Práci, přes určité nedostatky, mohu po formální stránce hodnotit kladně. Text je poměrně přehledný, věty jsou bez zásadnějších gramatických chyb. Jako každá jiná práce se ani tato nevyhnula několika překlepům.

Velmi kladně hodnotím kvalitu grafů a tabulek, které jsou dílem autorky. Jsou dobře sestavené a dávají rychlé a detailní informace.

Co se týče seznamu použité literatury, je třeba vyzdvihnout skutečnost, že autorka čerpala i ze zahraniční literatury, neboť cituje několik článků publikovaných v renomovaných zahraničních časopisech.

Celkové hodnocení:

Předkládanou práci, přes určité výše uvedené nedostatky, hodnotím velmi kladně a doporučuji ji k obhajobě.

Hodnocení práce (práci hodnotím výborně, velmi dobře, dobře, nevyhovující):

Celkově práci hodnotím známkou velmi dobře.

Datum, místo: Praha 04.06.2016